

Persbericht

PB05-077
1 juli 2005
9.30 uur

Banenverlies licht teruggelopen

In het eerste kwartaal van 2005 waren er 75 duizend banen van werknemers minder dan een jaar eerder. Voor seizoen gecorrigeerd is het aantal banen in het eerste kwartaal 21 duizend lager dan in het vierde kwartaal van 2004. De loonkosten per werknemer zijn 3,0 procent hoger dan een jaar eerder, vooral door hogere pensioenpremies. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

De Nationale rekeningen waartoe ook de Arbeidsrekeningen behoren, zijn gereviseerd. Verder zijn zoals elk jaar de cijfers over banen, arbeidsvolume en loonkosten van de voorgaande jaren aangepast op basis van meer en betere informatie. Het aantal banen komt meer dan 100 duizend hoger uit, de ontwikkelingen zijn nagenoeg onveranderd.

Banenverlies in bedrijfsleven wordt langzaam kleiner

In het bedrijfsleven waren er in het eerste kwartaal van dit jaar 81 duizend banen minder dan een jaar eerder. Dat is een daling van 1,5 procent. Eind 2003 bereikte het banenverlies in het bedrijfsleven een dieptepunt met een afname van 159 duizend banen. In de zakelijke dienstverlening was het aantal banen in het eerste kwartaal zelfs al weer hoger dan een jaar geleden. In de rest van het bedrijfsleven nam het aantal banen echter nog steeds af. De daling was met 4,7 procent relatief het grootst in de bouwnijverheid. De industrie telde 3,1 procent minder banen.

In de zorg komen er veel minder banen bij

In de gezondheids- en welzijnszorg waren er in het eerste kwartaal van dit jaar 18 duizend banen meer dan een jaar eerder. Deze stijging blijft ver achter bij die in het recente verleden. In de voorgaande drie jaar zijn er in totaal 145 duizend banen bijgekomen in de zorg. In het onderwijs zijn er evenveel banen als vorig jaar. Deze stabilisatie komt na negen jaar banengroei. Bij het openbaar bestuur daalt het aantal banen al meer dan een jaar. Er waren 12 duizend banen minder dan in het eerste kwartaal van 2004.

Ook kwartaal op kwartaal daalt het aantal banen

In het eerste kwartaal van 2005 waren er, na seizoencorrectie, 21 duizend banen minder dan in het vierde kwartaal van 2004. Deze daling is iets groter dan in het voorgaande kwartaal. Oorzaak is de steeds zwakker wordende werkgelegenheidsgroei in de collectieve sector.

De enige echte groeier is de zakelijke dienstverlening. Daar groeit het aantal banen na de omslag medio 2004 steeds sneller. Dit komt vooral door het verder aantrekken van de werkgelegenheid in de uitzendbranche. Maar ook in

een aantal andere delen van de zakelijke dienstverlening zoals reclamebureaus en ICT daalt de werkgelegenheid niet meer. De snelle groei van uitzendwerk is een signaal dat er extra vraag naar arbeid is. Werkgevers doen hiervoor in eerste instantie een beroep op uitzendbureaus.

Ook in voltijdbanen daalt de werkgelegenheid minder

In het eerste kwartaal van 2005 was de werkgelegenheid in arbeidsjaren (voltijdbanen) 1,3 procent lager dan een jaar eerder. Ook in arbeidsjaren uitgedrukt liep de werkgelegenheid iets minder snel terug. Wel is het verlies aan werkgelegenheid in arbeidsjaren relatief iets groter dan in banen, waarvan er 1,0 procent minder waren. Dit komt doordat de bedrijfstakken met veel deeltijdwerk zoals de zorg en de zakelijke dienstverlening het beter doen dan de bedrijfstakken met weinig deeltijdwerk zoals de bouw en de industrie.

Loonkosten stijgen door hogere pensioenpremies

De loonkosten per arbeidsjaar waren in het eerste kwartaal van dit jaar 3,0 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2004. Deze stijging is flink hoger dan de tot 0,7 procent teruggelopen CAO-loonstijging. Het grote verschil wordt vooral gemaakt door de fors verhoogde pensioenpremies. In het onderwijs was de loonkostenstijging met 2,0 procent het laagst en in de bouwnijverheid met 4,3 procent het hoogst.

Arbeidsrekeningen gereviseerd

De Nationale rekeningen waartoe ook de Arbeidsrekeningen behoren, zijn over de jaren 2001 tot en met 2004 gereviseerd. Er zijn conceptuele veranderingen doorgevoerd, nieuwe meetmethoden ingevoerd en verbeterde bronstatistieken toegepast. Verder zijn de jaarlijkse aanpassingen van de jaarcijfers doorgevoerd. Er zijn dus twee bronnen van verschillen tussen de jaarcijfers voor revisie en de cijfers na revisie.

Mutatie werkgelegenheid 2002-2004 nagenoeg onveranderd

Voor het revisiejaar 2001 komt het aantal banen van werknemers 135 duizend hoger uit, het aantal arbeidsjaren 105 duizend. Voor de jaren 2002, 2003 en 2004 zijn de mutaties in de werkgelegenheid na revisie nauwelijks anders dan voor revisie. De loonkostenstijging per arbeidsjaar valt echter voor 2004 duidelijk hoger uit, vooral vanwege recente informatie over de pensioenpremies.

Technische toelichting

Bovenstaande gegevens zijn ontleend aan de Arbeidsrekeningen: deze vormen een geïntegreerd stelsel van gegevens over de arbeidsmarkt. De raming van de werkgelegenheid vindt nu meer geïntegreerd plaats via het nieuwe Sociaal Statistisch Bestand (SSB), waarin naast de waarnemingen van de diverse enquêtes van het CBS ook informatie uit registers van o.a. belastingdienst, sociale verzekering en Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is gebruikt. Hiernaast worden diverse bronnen gebruikt, zoals de jaar- en kwartaalcijfers uit de Enquête Werkgelegenheid en

Lonen en de Enquête Beroepsbevolking. De Arbeidsrekeningen maken deel uit van de Nationale rekeningen.

Revisie Nationale rekeningen

Met dit persbericht wordt het arbeidsdeel van de jaarpublicatie Nationale rekeningen 2004 met daarin de jaarcijfers over 2001 tot en met 2004 vrijgegeven ([Arbeidsrekeningen](#)). Tabel 5 in dit persbericht bevat de bijstellingen van de jaarcijfers.

Gegevens over het productie- en bestedingendeel komen op 6 juli beschikbaar. Op 14 juli komen de overige gegevens van de Nationale rekeningen over o.a. overheid, huishoudens en bedrijfsleven beschikbaar. Beide worden gepubliceerd in een persbericht.

Alle gegevens in dit persbericht zijn dus gereviseerd en aangepast aan de Nationale rekeningen 2004. Meer informatie over de [Revisie van de Nationale rekeningen](#) is te vinden op de website van het CBS.

Met de revisie van de Arbeidsrekeningen zijn voor het eerst de cijfers over de werkzame beroepsbevolking volledig geïntegreerd. Daarmee past dit cijfer in het totaalbeeld van banen, werkzame personen en arbeidsvolume. Gevolg van deze revisie is dat de werkzame beroepsbevolking neerwaarts wordt bijgesteld ten opzichte van voor revisie. Als gevolg hiervan zal het werkloosheidspercentage naar boven worden bijgesteld, vermoedelijk met een tiende procentpunt. Dit betreft een noemereffect; het cijfer voor de werkloze beroepsbevolking blijft gelijk.

Voor het eerste kwartaal 2005 is de op 12 mei gepubliceerde eerste raming van het totaal aantal banen en arbeidsjaren van werknemers nu herzien. De cijfers kunnen later nog worden aangepast, met name bij de reguliere jaarlijkse aanpassing van de Nationale rekeningen, die voor het eerst weer plaatsvindt in juli 2006.

Overige informatie

Voor het samenstellen van de kwartaalgegevens over werkgelegenheid en lonen is vooral gebruik gemaakt van de kwartaaluitkomsten van de Enquête Werkgelegenheid en Lonen. Dit onderzoek meet elk kwartaal het aantal banen bij bedrijven en instellingen per ultimo van een kwartaal en de loonsommen van werknemers in dat kwartaal. Dit gebeurt op basis van een steekproef bij bedrijven en instellingen.

De gegevens in dit persbericht hebben uitsluitend betrekking op banen van *werknemers*. Zelfstandigen blijven dus buiten beschouwing. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekeningen is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar. Tot voor kort werden alleen jaar-op-jaarmutaties van kwartalen gepubliceerd. Sinds oktober 2004 worden voor de banen ook seizoengecorrigeerde kwartaalcijfers gepubliceerd. Hierdoor is ook vergelijking van kwartaal op kwartaal mogelijk. Omslagen in de ontwikkeling worden bij seizoengecorrigeerde cijfers eerder zichtbaar.

Een arbeidsjaar wordt berekend door alle (deeltijd)banen om te rekenen naar voltijdbanen. Twee halve banen leveren samen dus één arbeidsjaar op. Arbeidsjaar en voltijdbaan worden hier gebruikt als synoniemen.

De loonkosten voor werkgevers bestaan uit twee componenten: lonen en salarissen enerzijds en sociale premies ten laste van werkgevers anderzijds. Dit begrip loonkosten komt overeen met het begrip beloning van werknemers in de Nationale rekeningen.

Voor de CAO-loonstijging is de CAO-loonstijging per maand inclusief bijzondere beloningen genomen.

Onder bedrijfsleven wordt in dit persbericht verstaan: alle bedrijfstakken minus openbaar bestuur, onderwijs en gezondheids- en welzijnszorg. De gegevens over de relatief kleine bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie en water (respectievelijk 9 en 30 duizend banen) zijn in de industrie opgenomen.

Tabel 1. Banen van werknemers naar bedrijfstak

	2003	2004	2004				2005
			I	II	III	IV	I
1000 banen							
Landbouw en visserij	135	134	121	135	150	128	116
Industrie 1)	993	955	962	960	951	946	932
Bouwnijverheid	405	380	384	383	380	374	366
Handel	1255	1225	1219	1225	1230	1226	1197
Horeca	270	265	260	274	269	257	254
Vervoer en communicatie	470	458	460	460	458	455	449
Financiële instellingen	278	275	272	276	276	278	269
Zakelijke dienstverlening	1306	1294	1278	1302	1318	1276	1292
Openbaar bestuur	553	540	544	544	536	535	532
Gesubsidieerd onderwijs	438	442	439	443	439	445	439
Gezondheids- en welzijnszorg	1122	1144	1124	1140	1157	1154	1142
Cultuur en overige dienstverlening	337	334	329	337	336	335	329
Totaal	7561	7445	7392	7478	7500	7410	7317
w.v. mannen	4151	4069	4042	4086	4089	4060	3970
Vrouwen	3409	3376	3350	3393	3411	3350	3347
% -verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	-1,4	-1,0	-2,3	-1,8	-1,5	1,5	-3,9
Industrie 1)	-3,3	-3,9	-4,3	-4,3	-4,0	-2,9	-3,1
Bouwnijverheid	-4,5	-6,1	-6,1	-6,5	-6,1	-5,6	-4,7
Handel	-0,9	-2,3	-2,2	-2,4	-2,3	-2,4	-1,8
Horeca	-3,0	-1,7	-1,7	-1,4	-2,3	-1,5	-2,3
Vervoer en communicatie	-1,9	-2,6	-2,8	-2,7	-2,7	-2,2	-2,2
Financiële instellingen	-2,9	-0,8	-2,2	-0,6	-0,4	0,2	-1,3
Zakelijke dienstverlening	-2,9	-0,9	-2,3	-2,0	-0,6	1,2	1,1
Openbaar bestuur	2,3	-2,4	-1,9	-2,2	-2,7	-2,7	-2,2
Gesubsidieerd onderwijs	2,0	0,8	1,3	1,5	0,7	-0,3	0,1
Gezondheids- en welzijnszorg	5,4	2,0	2,1	2,4	1,6	1,8	1,6
Cultuur en overige dienstverlening	2,0	-0,8	-0,4	-1,1	-0,9	-0,7	-0,2
Totaal	-0,6	-1,5	-1,8	-1,7	-1,6	-1,0	-1,0
w.v. mannen	-2,6	-2,0	-2,4	-2,2	-1,9	-1,5	-1,8
Vrouwen	2,0	-1,0	-1,1	-1,2	-1,2	-0,4	-0,1

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 2. Banen van werknemers naar bedrijfstak, seizoengecorrigeerd

	2003	2004	2004				2005
			I	II	III	IV	I
1000 banen							
Landbouw en visserij	135	134	135	134	133	132	130
Industrie 1)	993	955	966	957	950	945	936
Bouwnijverheid	405	380	389	382	377	373	371
Handel	1255	1225	1234	1227	1223	1217	1212
Horeca	270	265	268	266	263	263	262
Vervoer en communicatie	470	458	462	459	456	455	452
Financiële instellingen	278	275	275	276	276	275	272
Zakelijke dienstverlening	1306	1294	1296	1290	1291	1298	1308
Openbaar bestuur	553	540	543	542	538	536	531
Gesubsidieerd onderwijs	438	442	441	442	442	441	442
Gezondheids- en welzijnszorg	1122	1144	1133	1142	1147	1152	1152
Cultuur en overige dienstverlening	337	334	334	334	334	334	333
Totaal	7561	7445	7477	7451	7431	7422	7401
% -verandering t.o.v. vorige periode							
Landbouw en visserij	-1,4	-1,0	1,7	-0,8	-0,2	-0,8	-1,7
Industrie 1)	-3,3	-3,9	-0,8	-0,9	-0,7	-0,5	-1,0
Bouwnijverheid	-4,5	-6,1	-1,5	-1,8	-1,3	-1,1	-0,6
Handel	-0,9	-2,3	-1,4	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
Horeca	-3,0	-1,7	0,6	-0,9	-1,2	-0,1	-0,3
Vervoer en communicatie	-1,9	-2,6	-0,6	-0,7	-0,6	-0,4	-0,6
Financiële instellingen	-2,9	-0,8	-0,3	0,4	0,0	-0,1	-1,3
Zakelijke dienstverlening	-2,9	-0,9	0,5	-0,5	0,1	0,5	0,8
Openbaar bestuur	2,3	-2,4	-1,4	-0,2	-0,6	-0,5	-0,8
Gesubsidieerd onderwijs	2,0	0,8	-0,2	0,2	-0,2	0,0	0,2
Gezondheids- en welzijnszorg	5,4	2,0	0,1	0,8	0,4	0,4	0,0
Cultuur en overige dienstverlening	2,0	-0,8	-0,8	0,0	0,1	0,0	-0,3
Totaal	-0,6	-1,5	-0,4	-0,3	-0,3	-0,1	-0,3

1) inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 3. Arbeidsvolume van werknemers naar bedrijfstak

	2003	2004	2004				2005
			I	II	III	IV	I
1000 arbeidsjaren							
Landbouw en visserij	92	91	85	93	100	87	82
Industrie 1)	899	862	870	866	859	854	843
Bouwnijverheid	388	364	367	366	363	359	350
Handel	897	880	879	879	881	880	864
Horeca	148	146	145	150	148	142	141
Vervoer en communicatie	391	379	383	382	379	375	374
Financiële instellingen	241	239	236	239	239	242	233
Zakelijke dienstverlening	930	919	915	925	932	906	923
Openbaar bestuur	486	473	477	476	470	470	465
Gesubsidieerd onderwijs	331	333	331	334	331	335	330
Gezondheids- en welzijnszorg	757	772	762	769	777	780	773
Cultuur en overige dienstverlening	237	235	233	236	236	237	232
Totaal	5797	5694	5682	5714	5714	5667	5610
w.v. mannen	3609	3526	3523	3538	3533	3510	3456
vrouwen	2188	2168	2159	2176	2182	2158	2154
% -verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	-1,5	-1,1	-2,4	-2,0	-1,9	2,1	-3,7
Industrie 1)	-3,3	-4,0	-4,4	-4,5	-4,2	-3,0	-3,1
Bouwnijverheid	-4,4	-6,2	-6,2	-6,6	-6,3	-5,6	-4,7
Handel	-1,7	-2,0	-1,8	-2,0	-1,8	-2,3	-1,7
Horeca	-2,4	-1,4	-1,7	-1,1	-1,9	-0,8	-2,4
Vervoer en communicatie	-2,1	-2,9	-3,1	-3,0	-2,9	-2,5	-2,2
Financiële instellingen	-3,6	-0,8	-2,0	-0,4	-0,2	-0,4	-1,3
Zakelijke dienstverlening	-2,7	-1,2	-2,3	-1,9	-0,5	0,1	0,8
Openbaar bestuur	2,1	-2,5	-1,9	-2,3	-2,8	-3,2	-2,4
Gesubsidieerd onderwijs	2,1	0,3	0,6	1,0	0,3	-0,6	-0,1
Gezondheids- en welzijnszorg	5,3	2,0	2,2	2,5	1,8	1,4	1,4
Cultuur en overige dienstverlening	2,0	-0,8	-0,5	-1,1	-0,9	-0,7	-0,2
Totaal	-0,9	-1,8	-2,0	-1,9	-1,7	-1,5	-1,3
w.v. mannen	-2,6	-2,3	-2,6	-2,4	-2,2	-2,0	-1,9
vrouwen	2,0	-0,9	-1,0	-0,9	-1,0	-0,7	-0,2

1) inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 4. Loonkosten per arbeidsjaar naar bedrijfstak

	2003	2004	2004				2005
			I	II	III	IV	I
	Per jaar	Per kwartaal					
	1000 euro's						
Landbouw en visserij	32,7	33,9	8,2	9,5	7,7	8,5	8,2
Industrie 1)	44,2	45,9	10,8	13,2	10,5	11,4	11,2
Bouwnijverheid	40,9	42,9	10,0	12,1	10,3	10,5	10,4
Handel	36,6	37,8	9,1	10,8	8,7	9,2	9,4
Horeca	28,0	28,2	6,8	7,6	6,8	6,9	7,1
Vervoer en communicatie	43,2	44,7	10,5	12,7	10,2	11,2	10,8
Financiële instellingen	64,7	68,9	18,3	19,4	14,5	16,7	18,7
Zakelijke dienstverlening	44,5	45,4	11,0	12,8	10,4	11,2	11,2
Openbaar bestuur	47,7	49,6	11,3	14,1	11,3	12,8	11,7
Gesubsidieerd onderwijs	49,9	51,5	11,6	14,9	11,8	13,2	11,8
Gezondheids- en welzijnszorg	36,9	37,8	8,9	10,7	8,4	9,7	9,1
Cultuur en overige dienstverlening	39,0	40,0	9,5	11,6	9,0	9,9	9,7
Totaal	42,5	43,9	10,4	12,5	10,0	11,0	10,7
% -verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	5,4	3,5	4,3	4,4	4,1	1,2	-0,2
Industrie 1)	4,0	3,9	4,0	4,0	4,1	3,7	3,9
Bouwnijverheid	4,7	4,9	7,6	4,5	4,2	3,5	4,3
Handel	5,0	3,2	3,2	3,3	3,1	3,3	3,2
Horeca	1,9	0,8	1,3	0,9	1,0	-0,1	3,2
Vervoer en communicatie	4,3	3,4	3,3	3,5	3,4	3,5	2,7
Financiële instellingen	4,8	6,4	6,6	6,5	6,4	6,5	2,5
Zakelijke dienstverlening	4,4	2,1	2,3	2,2	1,7	2,1	2,2
Openbaar bestuur	3,2	3,9	4,1	3,9	3,6	4,1	3,7
Gesubsidieerd onderwijs	3,5	3,3	3,5	3,3	3,3	3,1	2,0
Gezondheids- en welzijnszorg	3,6	2,5	2,6	2,4	2,4	2,4	3,1
Cultuur en overige dienstverlening	4,2	2,7	2,9	2,7	2,9	2,3	2,4
Totaal	4,0	3,3	3,6	3,4	3,2	3,2	3,0

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 5 Gereviseerde jaarcijfers 2001-2004

		2001	2002	2003	2004
		1 000	% verandering t.o.v. het voorgaande jaar		
Banen van werknemers	voor revisie	7424	0,8	-0,3	-1,4
	na revisie	7559	0,6	-0,6	-1,5
Arbeidsvolume werknemers in arbeidsjaren	voor revisie	5753	0,0	-1,0	-1,7
	na revisie	5858	-0,1	-0,9	-1,8
Loonkosten per arbeidsjaar	voor revisie	38,3	6,2	3,9	2,3
	na revisie	38,8	5,2	4,0	3,3
Werkzame personen	voor revisie	8291	0,4	-0,4	
	na revisie	8282	0,5	-0,6	-1,4
Werkzame beroepsbevolking	voor revisie	7062	0,9	-0,2	-1,1
	na revisie	7020	0,2	-0,5	-1,2